

کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد توسعه پایین‌دست و بالادست صنعت نفت و گاز ایران در دولت شهید خدمت

کارشناس انرژی معتقد است خوشبختانه یکی از طرح‌های مهمی که از سوی دولت سیزدهم پیگیری شد، طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» بود. این طرح به‌عنوان یکی از محورهای راهبردی در ایجاد امنیت انرژی و مقاوم‌سازی اقتصاد تصویب شد. دولت سیزدهم خود به خوبی به سمت توسعه زنجیره ارزش رفت و حتی طرح مورد بحث ذیل مواد ۱۳ و ۱۵ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی یا مفهوم «کاهش خام‌فروشی و افزایش و پایدارسازی درآمدهای زنجیره نفت و گاز» قرار گرفت.

■ ■ ■

سعید نوری کرم، کارشناس انرژی درباره سیاست‌هایی که در حوزه انرژی در دولت سیزدهم به اجرا گذاشته شد به «جوان» می‌گوید: بر اساس طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» ارتقا و بهینه‌سازی هفت پالایشگاه نفت خام تبریز، شیراز، تهران، اصفهان، بندرعباس، شازند اراک و آبادان در دستور کار قرار گرفت. بر پایه این طرح، احداث دو پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت شهید سلیمانی و مروارید مکران و یک پالایشگاه ۱۲۰ هزار بشکه‌ای میعانات گازی مهر خلیج فارس منظر قرار گرفته و سرمایه‌گذاری برای ساخت آن نیز آغاز شده است. طرح‌هایی که ذکر شد، اهمیت بسیار زیادی دارند. نیاز است این طرح‌ها در دولت چهاردهم نیز در دستور کار باشد تا بهره‌برداری نهایی از آنها صورت بگیرد و به نتیجه برسد.

نوری کرم در باره اهمیت سیاستگذاری در راستای فاصله گرفتن از خام‌فروشی و حرکت به سمت تولید فرآورده‌ها و عملکرد دولت سیزدهم در این زمینه تصریح می‌کند: راهبرد و سیاستگذاری کاهش خام‌فروشی و افزایش ظرفیت پالایشی به‌منظور تولید فرآورده‌های با ارزش و محصولات پتروشیمیایی به این لحاظ دارای اهمیت بوده که این محصولات به راحتی تحریم‌پذیر نیستند و به کمک همین رویکرد نیز دولت سیزدهم توانست انرژی خود را افزایش دهد. علاوه بر این موضوع، اختلاف قیمت نفت خام با محصولات پالایشی همچون بنزین و گازوئیل بسیار زیاد است و به همین دلیل تولید فرآورده‌های نفتی و صادرات آنها اهمیت دارد.

وی ادامه می‌دهد: راهبرد دولت شهید رئیسی در توسعه زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی و پالایشگاهی کشور علاوه بر این که موجب مقابله با تحریم‌ها خواهد شد، مورد تأکید قوانین و اسناد بالادستی است. با ایجاد ارزش افزوده بیشتر نسبت به فروش نفت خام به اقتصاد کشور و انرژی بیشتر نیز کمک شد و لازم است در دولت چهاردهم پیگیری شود.

نوری کرم در پایان می‌گوید: از آنجا که افزایش ظرفیت پالایش نفت خام، محصولات و فروشندگان نفت را افزایش می‌دهد و این مانعی بزرگ برای تحریم‌پذیری نفت است، ضروری است ظرفیت پالایش کشور به منظور خنثی‌سازی تحریم، عمل و پایبندی به قوانین و مقررات کشور همچون سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، مواد ۱۳ و ۱۵ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، ماده ۱۲۸ قانون برنامه پنجم، بند «الف» ماده ۴۴ قانون برنامه ششم، بند «ب» ماده ۴۴ قانون برنامه هفتم، توسعه و قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دست نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی، مطابق با استانداردهای کمیّت و کیفیت پالایشگاهی افزایش یابد.

■ ■ ■

توسعه رقابت‌پذیری صنعت نفت و گاز در دولت سیزدهم

اقدامات راهبردی دولت سیزدهم، زیربنای محکمی برای ادامه شکوفایی صنعت نفت و گاز کشور در آینده ایجاد کرده است. با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، گسترش ظرفیت تولید، بهبود کیفیت محصول و جلوگیری از هدررفت انرژی، توسعه زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز رقم خواهد خورد و رقابت‌پذیری صنعت نفت و گاز در صحنه جهانی افزایش خواهد یافت. تمرکز دولت بر نوآوری، کارایی و پایماداری کلیدی برای دستیابی به این نتایج مثبت و تضمین موفقیت بلندمدت صنعت بوده است.

■ ■ ■

صنعت نفت و گاز از اهمیت بالایی برای کشورمان برخور دارند، به همین دلیل، هدف تحریم‌های شدید طی سال‌های گذشته قرار گرفتند. در راستای مقابله با تحریم‌ها و افزایش ارزش‌آوری برای کشور، طرح توسعه زنجیره ارزش محصولات در دولت سیزدهم به اجرا گذاشته شد. طی سه سال گذشته، مشوق‌های جدی برای صنایعی که در زمینه توسعه زنجیره ارزش محصولات گام برمی‌دارند، تعریف کردیم. این مشوق‌ها انگیزه صایع را برای تولید محصولات نهایی افزایش می‌دهد و در نهایت منافع کشور را تأمین می‌کند.

فاصله گرفتن از خام‌فروشی جزو سیاست‌های کلان کشور محسوب می‌شود. در دولت سیزدهم گام‌های اساسی در این ارتباط برداشته شد. یکی از دستاوردهای کلیدی دولت سیزدهم افزایش ۱۰۰ میلیون تنی ظرفیت تولید سالانه محصولات پتروشیمی با سرمایه‌گذاری ۵/۳ میلیارد دلاری بوده است. این سرمایه‌گذاری به ایران این امکان را داده است تا صنعت پتروشیمی خود را گسترش دهد و سبد محصولاتش را متنوع کند و رقابت‌پذیری‌اش را در بازار جهانی افزایش دهد.

همچنین دولت ظرفیت تولید سالانه فرآورده‌های پالایشی را ۹۰ میلیون بشکه افزایش و همچنین تولید بنزین را ۱۸ میلیون لیتر در روز و تولید نفت و گاز پورود ۵ روزانه ۲۰ میلیون لیتر افزایش داده است. این افزایش‌ها نه تنها ظرفیت صادرات ایران را افزایش داده است، بلکه کیفیت فرآورده‌های نفتی این کشور را نیز بهبود بخشیده و در نتیجه ارزش آن به ۳/۶ میلیارد دلار افزایش یافته است.

دولت صنعت علاوه بر ارتقای ظرفیت تولید و توان پالایشی و گازوئیل در هدررفت انرژی در سمت تمرکز کرده است. دولت با جمع‌آوری حدود ۳۰ میلیون متر مکعب گازهای فلر و کاهش چشمگیر سوزاندن گازهای همراه توانسته است معادل ۲/۲ میلیارد دلار گاز صرفه‌جویی کند. این دستنیاورد مهم نه تنها به حفظ محیط زیست کمک می‌کند، بلکه به پتانسیل درآمدی کشور نیز می‌افزاید. زیرا معادل نیمی از درآمد صادراتی ایران از گاز طبیعی است. تعهد دولت به افزایش بهره‌وری و بهره‌وری در تولید و مصرف انرژی به نتایج ملموسی منجر شده و ایران را به عنوان یک بازیگر پایدار تر و رقابتی در بازار جهانی انرژی معرفی کرده است.

با نگاهی به آینده، اقدامات راهبردی دولت سیزدهم زیربنای محکمی برای ادامه شکوفایی صنعت نفت و گاز کشور در آینده ایجاد کرده است. با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، گسترش ظرفیت تولید، بهبود کیفیت محصول و جلوگیری از هدررفت انرژی، توسعه زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز رقم خواهد خورد و رقابت‌پذیری صنعت نفت و گاز در صحنه جهانی افزایش خواهد یافت. تمرکز دولت بر نوآوری، کارایی و پایداری کلیدی برای دستیابی به این نتایج مثبت و تضمین موفقیت بلندمدت صنعت بوده است. با اتمام دولت سیزدهم و ورود به دولت چهاردهم، تداوم و توسعه این ابتکارات راهبردی برای تضمین تداوم رشد و شکوفایی صنعت نفت و گاز ایران در سال‌های آتی ضروری است.

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی، ۶۰۰۸۸۵۳۳

«جوان» تمرکز دولت سیزدهم بر رشد بهره‌وری صنعت نفت و گاز را بررسی می‌کند

توقف خام‌فروشی و تکمیل زنجیره ارزش در دولت شهید رئیسی

یکی از اقدامات کلیدی دولت، جلوگیری از خام‌فروشی و تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز ایران بود

باعث شد هم در بحث واردات و هم دور زدن تحریم‌ها خصوصاً در حوزه انرژی گام‌های خوبی برداشته شود.»

وی با اشاره به تأثیر افتتاح فاز ۱۱ پارس جنوبی در حل مشکل ناترازی کشور می‌افزاید: «کسانی که از نزدیک حوزه انرژی را دنبال می‌کنند، می‌دانند افتتاح فازهای پارس جنوبی بسیار کار سخت و طاقت فرسایی است. چراکه ما در همه فازها به کشورهایی که از لحاظ تکنولوژی و دانشی از ما جلوتر بودند، وابسته بودیم.» پوردهقان تصریح می‌کند: «اما با تکیه بر توان داخلی توانستیم در دولت شهید رئیسی به خودکفایی برسیم و نتیجه این اتفاق را مردم در بحث تأمین حامل‌های انرژی از نزدیک دیدند که بسیاری از بار واردات ما را کاهش داده، البته شاید الان بگویم واردات بنزین همچنان در حال انجام است اما به موضوع قبلی بی‌ایم می‌گردد که ارتباطی با افتتاح پارس جنوبی ندارد.»

وی درباره توسعه تجارت گاز آل بی جی با همسایگان تأکید می‌کند: «این هم از دستاوردهای خوب است و از نزدیک شاهد هستم سختی‌های زیادی برای این مسئله تحمل شد، اما از موفقیت این است که به توان داخلی و دانش فنی آن تکیه کردیم و نتیجه آن را به دست آوردیم.»

■ **افزایش راندمان پالایشگاه‌ها و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام**

عباس گلرو، نماینده مجلس شورای اسلامی در مورد دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم به «جوان» می‌گوید: «در دولت سیزدهم

زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز ایران را اجرا کرده است. این امر ایران را قادر ساخته تا به یک بازیگر اصلی در بازار جهانی نفت و گاز تبدیل شود و درآمد قابل توجهی برای این کشور به همراه داشته باشد. علاوه بر این، دولت به سهامدار سه پالایشگاه فراساحلی در امریکای جنوبی تبدیل شده است که به افزایش ظرفیت پالایشی کشور کمک و همچنین درآمد اضافی ایجاد کرده است.»

جامع می‌گوید: «دولت سیزدهم نیز اقدامات مهمی برای حل معضل هدر رفت انرژی در کشور و افزایش بهره‌وری در تولید و مصرف انرژی انجام داده است. دولت حدود ۳۰ میلیون متر مکعب گازهای فلر را جمع‌آوری کرده است که به کاهش میزان اتلاف انرژی در کشور کمک کرده است. علاوه بر این، دولت اقدامات مختلفی را برای کاهش سوزاندن گازهای همراه انجام داده که به افزایش راندمان تولید و مصرف انرژی کمک کرده است.»

وی می‌افزاید: «توجه ویژه دولت شهید رئیسی و مسئولان حوزه نفت و گاز این دولت به موضوع افزایش بهره‌وری، عامل کلیدی موفقیت راهبردهای دولت سیزدهم بوده است. تمرکز دولت بر جلوگیری از اتلاف انرژی به صرفه‌جویی معادل ۲/۲ میلیارد دلار گاز کمک کرده که معادل نیمی از درآمد صادراتی کشور از گاز طبیعی است. این امر با اقدامات انجام شده در دولت سیزدهم از جمله جمع‌آوری گازهای مشعل و کاهش سوزاندن گازهای همراه رخ داده است.»

جامع در پایان خاطر نشان می‌کند: «دولت سیزدهم ایران با تمرکز

راهبردهای دولت سیزدهم از جمله تکمیل

زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز ایران، افزایش ظرفیت پالایش داخلی و کاهش اتلاف انرژی به درآمذزایی قابل توجهی برای کشور کمک و ایران را به عنوان بازیگر اصلی نفت و گاز جهانی معرفی کرده است

از گاز طبیعی است.

به باور خبرگان، اقدامات راهبردی دولت سیزدهم تأثیر بسزایی بر صنعت نفت و گاز کشور داشته است. دولت با تمرکز بر افزایش ظرفیت تولید، جلوگیری از هدر رفت انرژی و تکمیل زنجیره ارزش بخش نفت و گاز ایران توانست به نتایج راهبردی دست یابد و به جلو، ادامه سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز، ارتقای نوآوری و فناوری و گسترش فرصت‌های بازار برای تضمین رشد و شکوفایی پایدار برای این بخش برای دولت ضروری است. صنعت نفت و گاز ایران با چشم‌انداز استراتژیک درست و تعهد مستمر به تعالی همچنان به عنوان یک بازیگر کلیدی در بازار جهانی انرژی باقی خواهد ماند.

■ **افزایش بهره‌وری و تکمیل زنجیره ارزش صنعت گاز**

فرشاد جامع، کارشناس انرژی در رابطه با رویکرد دولت سیزدهم در زمینه افزایش ظرفیت تولید، ارتقای بهره‌وری و کاهش اتلاف انرژی به «جوان» می‌گوید: «دولت سیزدهم با تمرکز بر افزایش ظرفیت تولید، ارتقای بهره‌وری و کاهش اتلاف انرژی، گام‌های مهمی در توسعه صنعت نفت و گاز کشور برداشته است. دولت برای دستیابی به این اهداف راهبردهای مختلفی از جمله تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز ایران، افزایش ظرفیت پالایشی داخلی و کاهش اتلاف انرژی را اجرا کرده است.»

وی می‌افزاید: «یکی دیگر از دستاوردهای قابل توجه دولت سیزدهم افزایش ۱۸ میلیون لیتری تولید بنزین در روز بوده است. این امر ایران را قادر ساخته تا در تولید بنزین به خودکفایی برسد و همچنین میلیون‌ها دلار صادرات داشته باشد. علاوه بر این، دولت تولید نفت و گاز پورود ۵ روزانه ۲۰ میلیون لیتر افزایش داده است که به کاهش اتکای کشور به نفت و گاز وارداتی کمک کرده و درآمد بیشتری نیز به همراه داشته است.»

این کارشناس انرژی با اشاره به حضور موفق ایران در بازسازی پالایشگاه‌های نیمه‌فعال و مستهلک شده در کشورهای خارجی و صادرات نفت خام و میعانات گازی ایران به این پالایشگاه‌های فراسرزمینی تصریح می‌کند: «دولت سیزدهم برای ارتقای کیفیت تولید فرآورده‌های نفتی کشور به ارزش ۳/۶ میلیارد دلار گام برداشته است. این امر ایران را قادر به تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت و مطابق با استانداردهای بازار جهانی کرده و همچنین به کاهش اتکای کشور به محصولات نفتی وارداتی کمک کرده است.»

وی ادامه می‌دهد: «علاوه بر این، دولت پالایشگاه‌های مستهلک شده را در کشور تعمیر و بازسازی کرده است که به افزایش ظرفیت پالایشی کشور کمک کرده و درآمد اضافی نیز به همراه داشته است. در راستای افزایش صادرات فرآورده‌های زنجیره ارزش نفت و گاز، دولت سیزدهم راهکارهای مختلفی از جمله تکمیل

فرشاد جامع

کارشناس انرژی

راهبردهای دولت سیزدهم از جمله تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز ایران، افزایش ظرفیت پالایش داخلی و کاهش اتلاف انرژی به درآمذزایی قابل توجهی برای کشور کمک و ایران را به عنوان بازیگر اصلی نفت و گاز جهانی معرفی کرده است

مصطفی پوردهقان

عضو کمیسیون انرژی مجلس

کسانی که از نزدیک حوزه انرژی را دنبال

می‌کنند، می‌دانند افتتاح فازهای پارس جنوبی بسیار کار سخت و طاقت فرسایی است. چراکه ما در همه فازها به کشورهایی که از لحاظ تکنولوژی و دانشی از ما جلوتر بودند، وابسته بودیم

عباس گلرو

نماینده مجلس

با راهبرد کلیدی دولت شهید رئیسی اولاً توانستیم با بهبود و کیفی‌سازی تولید محصولات راندمان پالایشگاه‌های فعلی و افزایش دهیم و ثانیاً با تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام پالایشی، سالانه ۹۰ میلیون بشکه ظرفیت پالایش نفت خام را افزایش دهیم

بیشتر از آن چیزی که برای فروش نفت هدفگذاری شده بود اقدام شد و دولت توانست در حوزه فروش نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی اقدامات مثبتی انجام دهد. از محل فروش نفت منابع خوبی برای

کشور حاصل و کارهای بزرگی انجام شد.» وی با اشاره به رانندازی پالایشگاه‌های فراسرزمینی در کشورهای امریکای لاتین می‌افزاید: «دولت در حوزه دیپلماسی انرژی نمره قبولی می‌گیرد. دولت آقای رئیسی در حوزه انرژی اقدامات خوبی انجام داد که این مهم در هماهنگی بین دستگاه دیپلماسی با سایر دستگاه‌ها حاصل شد.»

این نماینده مجلس تصریح می‌کند: «راهبرد کلیدی دولت شهید رئیسی بر محوریت توسعه ظرفیت پالایش نفت خام ایران در داخل و خارج از کشور بوده است. با این راهبرد اولاً توانستیم با بهبود و کیفی‌سازی تولید محصولات راندمان پالایشگاه‌های فعلی را افزایش دهیم و از طرفی نیز با تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام پالایشی، سالانه ۹۰ میلیون بشکه ظرفیت پالایش نفت خام را افزایش دهیم.»

وی خاطر نشان می‌کند: «دولت چهاردهم نیز باید همین سیاست‌ها را در بحث فروش نفت گاز و در بحث دیپلماسی انرژی پیش برد تا منابع مورد نظر حاصل شود.»